

نظام مراقبت سیاه سرفه

مرکز مدیریت بیماریهای واگیر

اداره بیماریهای قابل پیشگیری با واکسن

- سیاه سرفه بیماری حاد سیستم تنفسی است که در اکثریت موارد توسط باسیل گرم منفی برده تلاپرتوسیسی و گاه برده تلاپاراپرتوسیسی ایجاد می گردد.
- **مورد بالینی:** وجود سرفه به مدت حداقل ۱۴ روز و در صورتیکه همراه با یکی از علائم حملات سرفه Whoop و یا استفراغ بعد از حمله باشد.
- **مورد قطعی:** موردی که معیارهای بالینی را داشته باشد و از نظر آزمایشگاهی نیز تایید شود.

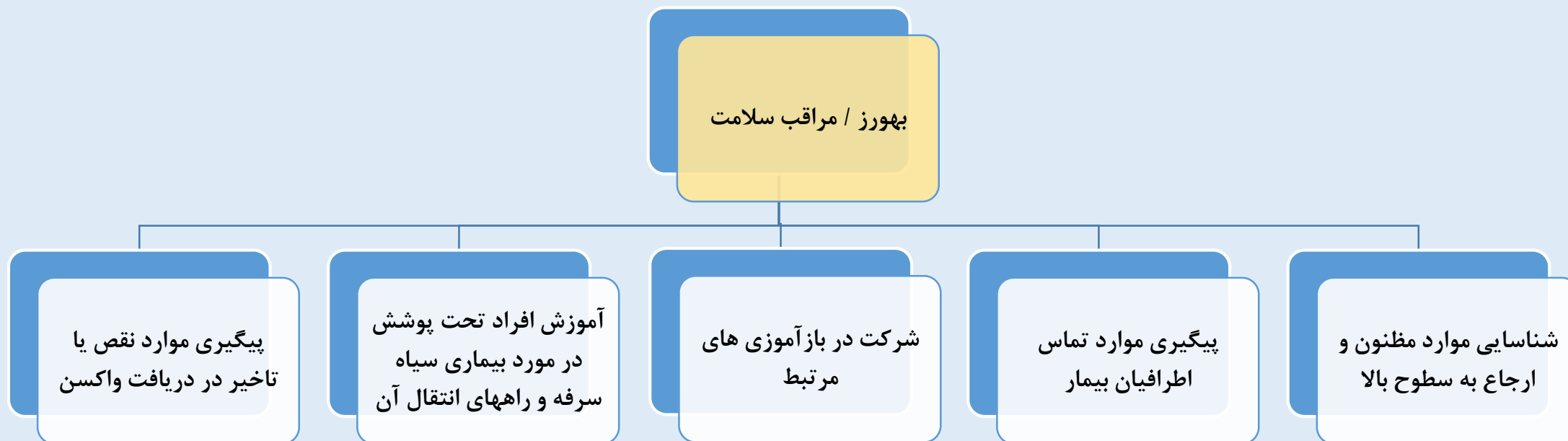
- مراقبت بیماری سیاه سرفه عبارت است از جمع آوری، تجزیه و تحلیل، تعبیر و تفسیر و انتشار اطلاعات مربوط به بروز بیماری سیاه سرفه در منطقه مربوطه.
- **مراقبت روتین Routine Surveillance:** در مناطقی با پوشش ایمنسازی نوبت سوم ثلاث بیشتر از ۹۰ درصد. مراقبت بر اساس هر مورد توصیه می شود. سن، وضعیت ایمنسازی و مرگ و میر باید ثبت شود.
- **مراقبت دیده ور:** این مراقبت در چند بیمارستان بزرگ و مرجع جهت جمع آوری اطلاعات دقیق تر شامل تاریخ شروع علائم، وضعیت ایمنسازی، سن، اثبات آزمایشگاهی، سایر موارد در اطرافیان و نتیجه نهایی بیماری توصیه می شود.

آزمایشگاه و نمونه برداری

- تمام نمونه های اخذ شده از موارد مظنون بیماری به آزمایشگاه مرجع کشوری سیاه سرفه واقع در **انستیتو پاستور ایران** ارسال می گردد.
- از هر بیمار **دو سواب داکرون** از ناحیه **نازوفارنکس** تهیه می گردد.
- نمونه ها حتما باید روی **محیط ترانسپورت** به آزمایشگاه انتقال داده شوند.
- هر نمونه هم به **روش مولکولی (PCR)** و هم به **روش کشت** آزمایش می شود.
- تمام نمونه ها توسط دانشگاه در **پورتال مرکز مدیریت بیماریها** وارد شده و جواب آزمایش توسط انستیتو پاستور وارد پورتال می شود.

شرح وظایف بهورز / مراقب سلامت

شرح وظایف کارشناس سیاه سرفه مرکز خدمات جامع سلامت

کارشناس سیاه سرفه مرکز
خدمات جامع سلامت
شهری / روستایی

گزارش موارد مشکوک به
سطح بالاتر

شرکت در جلسات آموزشی
مرتبط در مرکز بهداشت
شهرستان

برگزاری جلسات آموزشی
برای واکسیناتورها

پایش مستمر پوشش
واکسیناسیون در واحدهای
تابعه

طراحی و اجرای مداخلات
لازم برای رفع نواقص ایمن
سازی جمعیت تحت پوشش

شرح وظایف کارشناس سیاه سرفه شهرستان

کارشناس سیاه سرفه شهرستان

شرکت در بازآموزی های
مرتبط

برگزاری جلسات آموزشی برای
کارکنان بهداشتی شهرستان

پایش ارتقا عملکرد سطوح
محیطی

دریافت گزارش از کارشناس
مراکز بهداشتی شهری و
روستایی و بویژه بیمارستان ها

ورود اطلاعات بیمار در
پورتال

پیگیری تهیه و ارسال نمونه
های آزمایشگاهی به سطح
بالتر

شرح وظایف کارشناس سیاه سرفه دانشگاه

کارشناس سیاه سرفه دانشگاه

ارسال نمونه سیاه سرفه
به آزمایشگاه مرجع
کشوری در اسرع وقت

باز بینی پورتال و رفع
خطای ورود داده ها
توسط شهرستان

دریافت گزارش از
کارشناس سیاه سرفه
شهرستان

آنالیز مراقبت برنامه سیاه سرفه به
تفکیک شهرستان و تهیه فیدبک
دوره ای

شرکت در کارگاه های آموزشی
مرتبط

برگزاری برنامه های آموزشی
کارکنان بهداشتی در سطح
دانشگاه

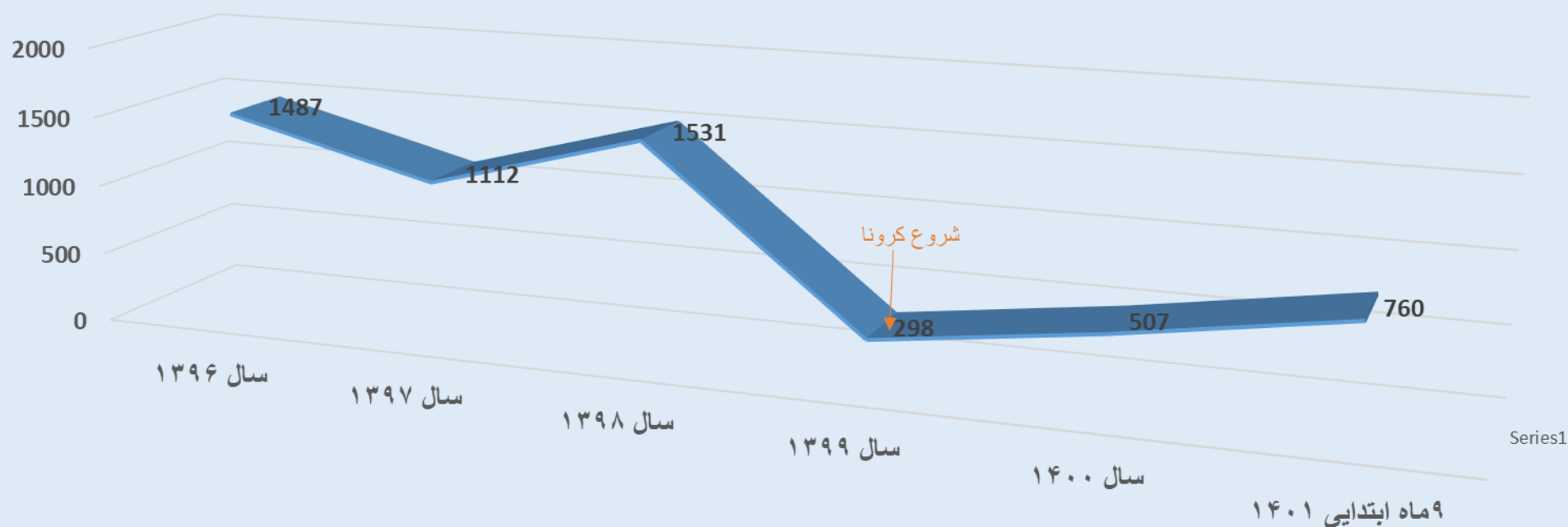
اشکالات نمونه های ارسالی به آزمایشگاه به تفکیک فراوانی

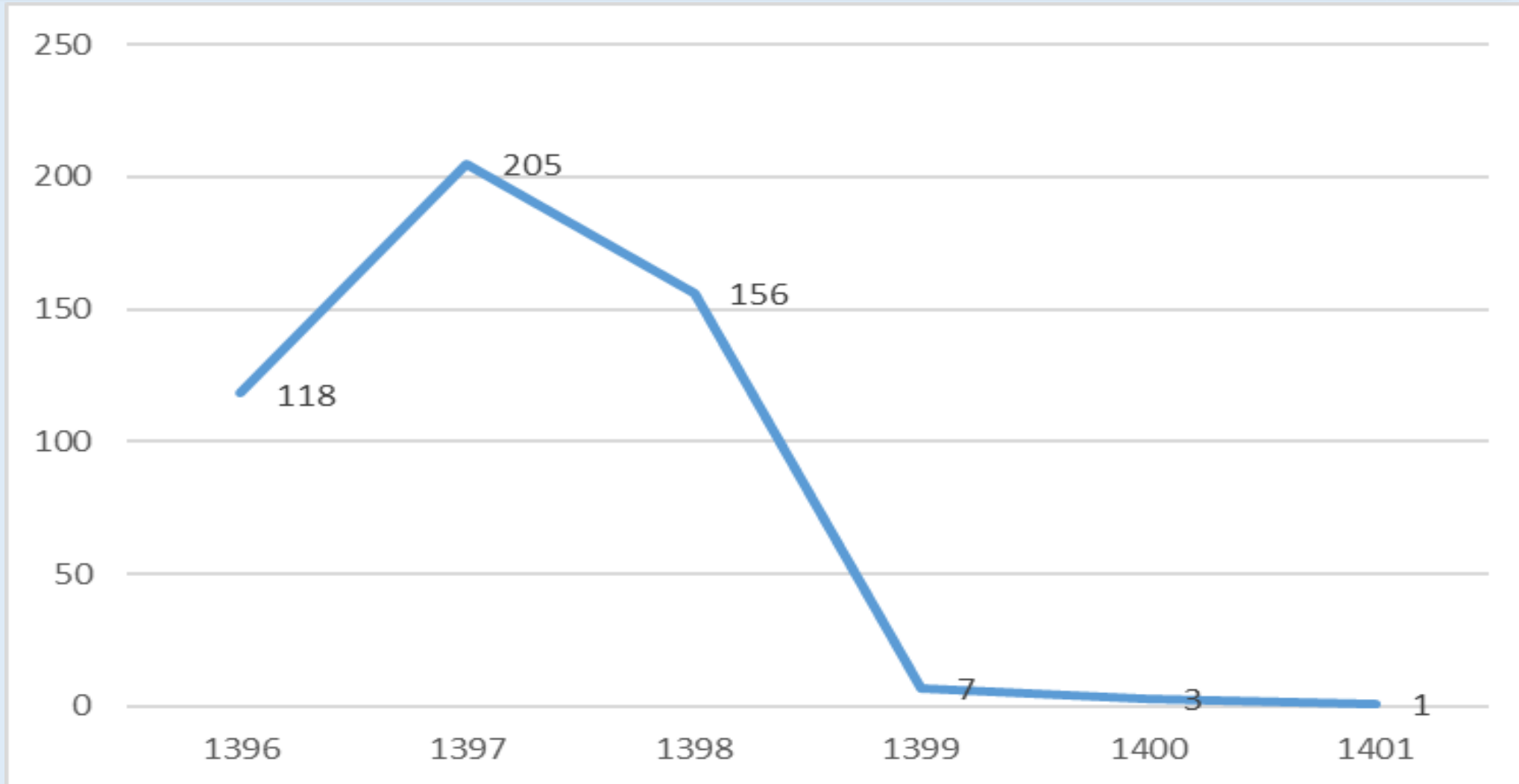
- مصرف آنتی بیوتیک قبل از نمونه گیری می باشد. (۴۳۷ مورد)
- استفاده از محیط های ترانسپورت نامناسب. (۷۳ مورد)
- نقص در اطلاعات مربوط به بیمار (۴۳ مورد)
- نقص در نحوه ارسال نمونه (عدم رعایت زنجیره سرما، تاخیر در ارسال به موقع نمونه به آزمایشگاه) (۳۹ مورد)
- برخی از نمونه ها همزمان دچار چند اشکال هستند.

- انتظار می رود نظام مراقبت بیماری سیاه سرفه بر مبنای بیمارستان (Hospital base) اقدام شود.
- گزارش همه موارد مشکوک با تمرکز بر گروه سنی زیر یکسال مطابق با مکاتبه شماره ۱۳۹۷/۳/۹ د مورخ ۳۰۰/۳۸۰۷
- دستیابی به عدد ۲ در صد هزار نفر جمعیت موارد مظنون
- نحوه صحیح نمونه گیری و ارسال نمونه به آزمایشگاه مرجع کشوری

تعداد موارد مزنون سیاه سرفه طی سالهای ۱۳۹۶-۱۴۰۱

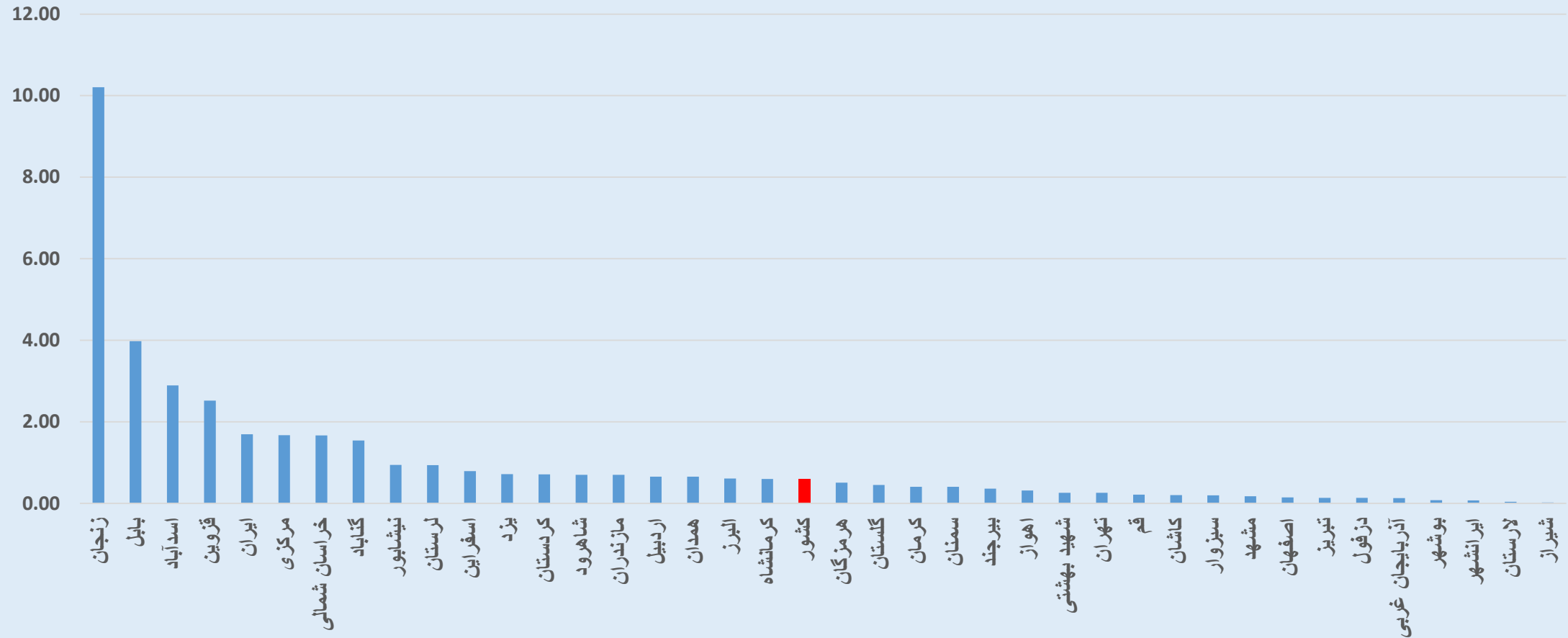

تعداد موارد قطعی سیاه سرفه طی سالهای ۱۳۹۶-۱۴۰۱

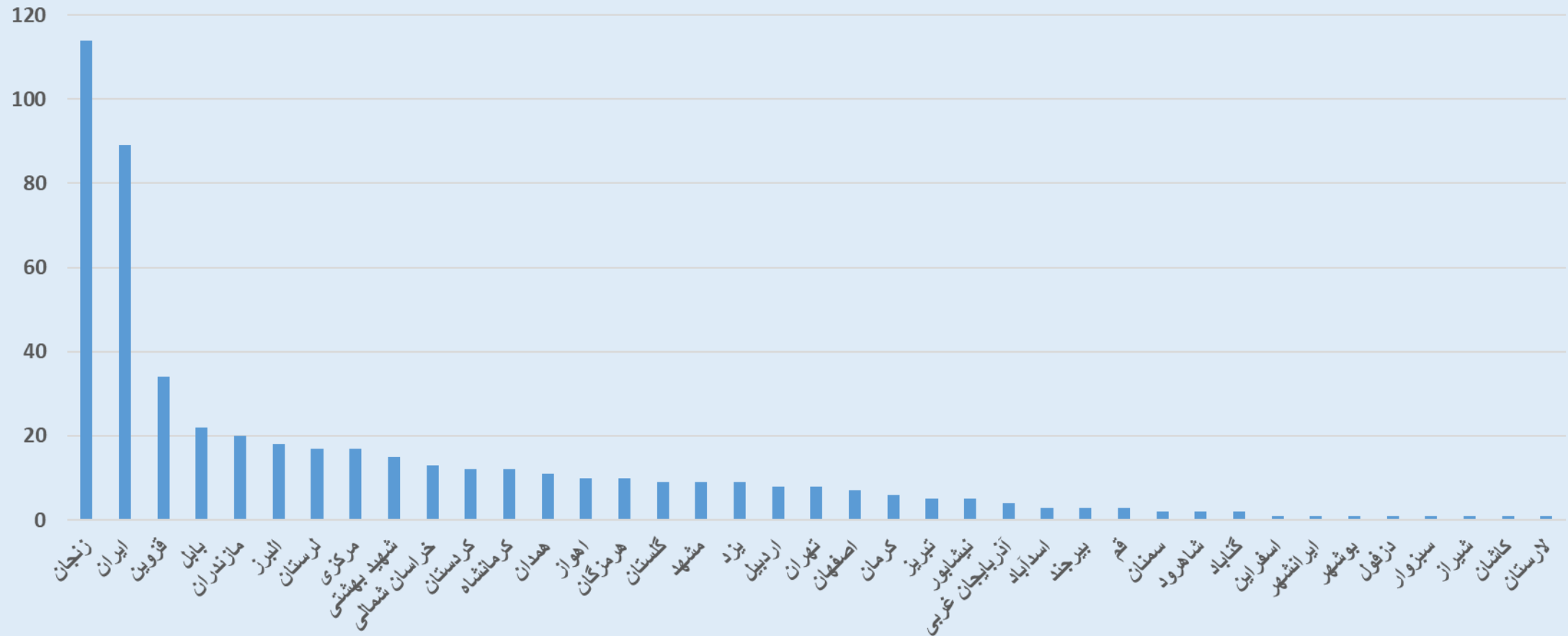

میزان بروز موارد مزنون سیاه سرفه در صد هزار نفر جمعیت به تفکیک دانشگاه ۱۴۰۰

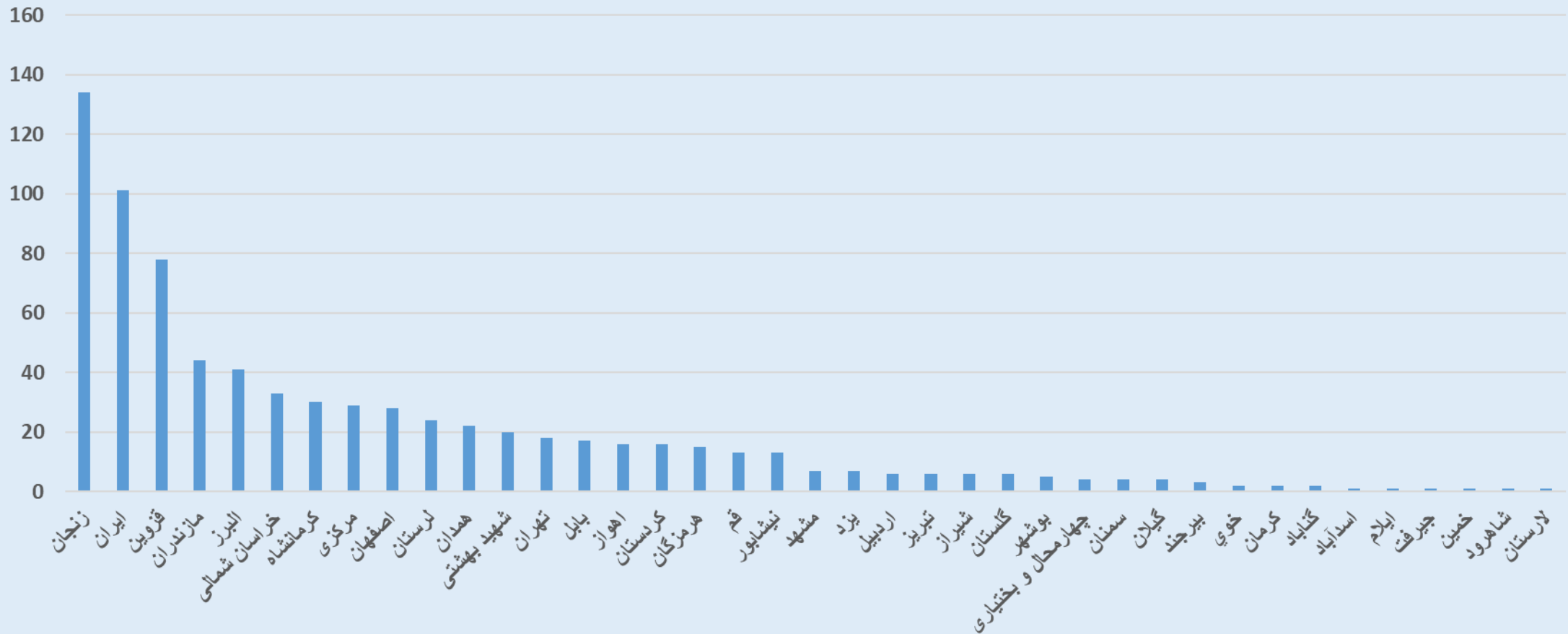

تعداد موارد گزارش شده سیاه سرفه به تفکیک دانشگاه ۱۴۰۰

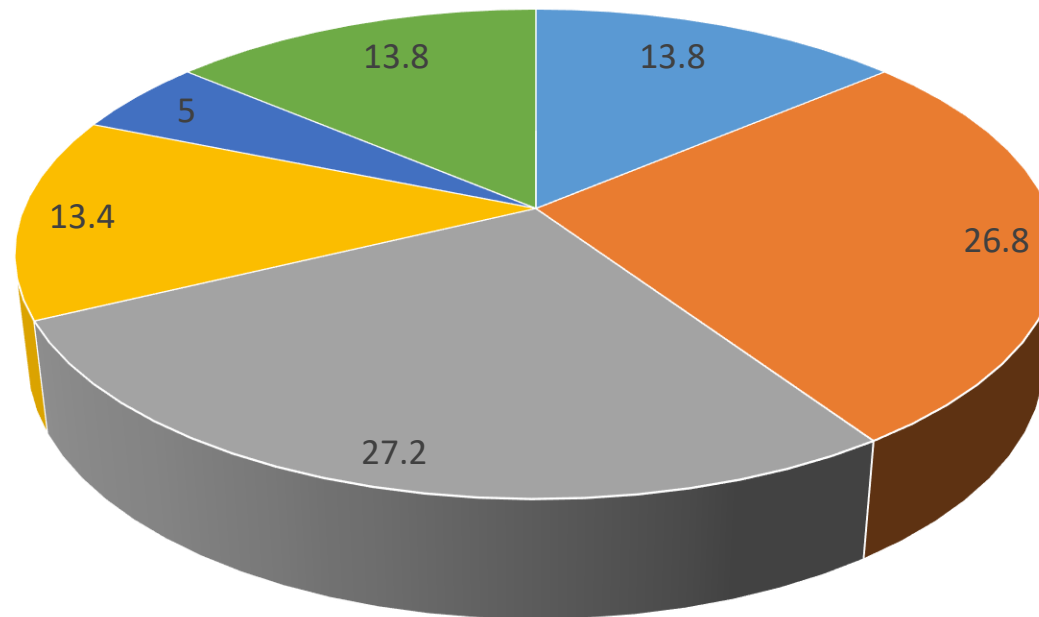

تعداد موارد گزارش شده سیاه سرفه به تفکیک دانشگاه در ۹ ماهه ابتدایی ۱۴۰۱

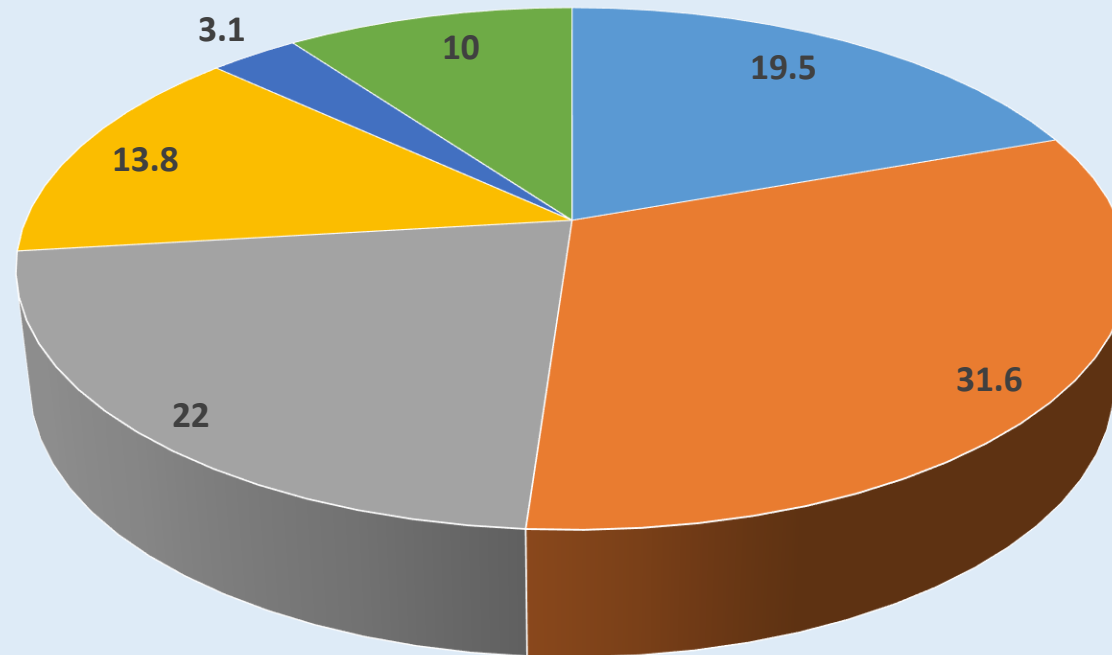
درصد موارد مضمون گزارش شده سیاه سرفه به تفکیک گروه سنی در سال ۱۴۰۰

■ > ۲ ماه ■ ۲-۱۲ ماه ■ ۱-۴ سال ■ ۵-۹ سال ■ ۱۰-۱۴ سال ■ < ۵ سال

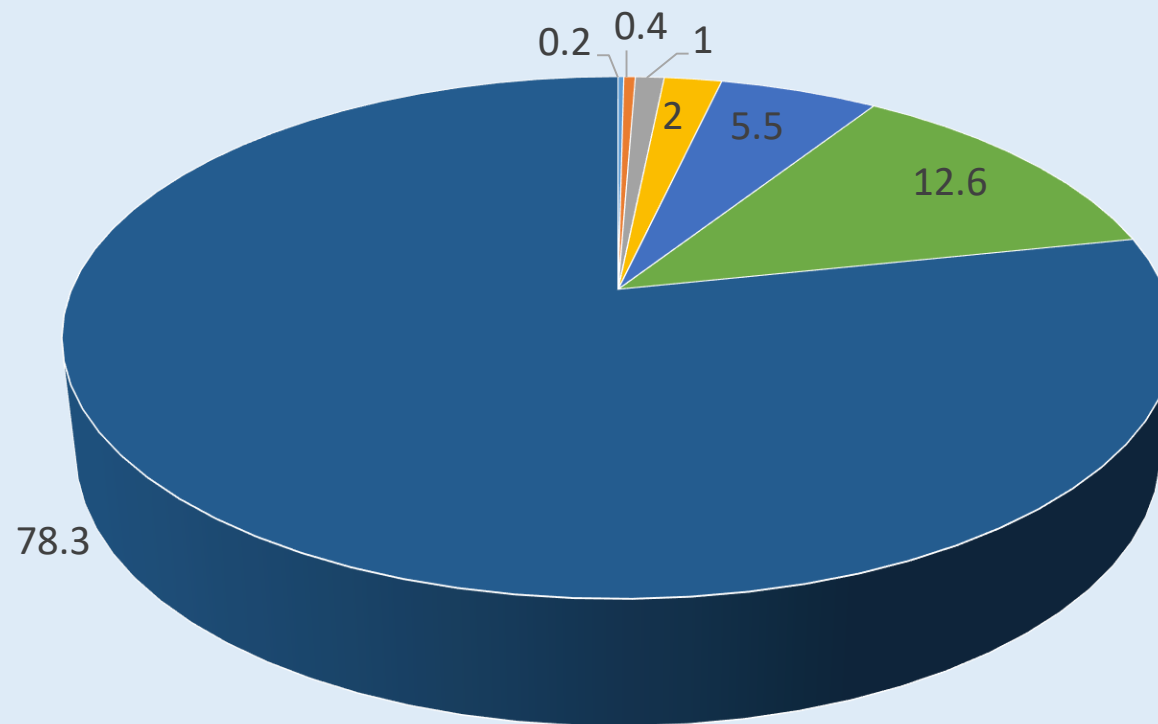
درصد موارد مزنون گزارش شده سپاه سرفه به تفكك گروه سنی در ۹ ماه ابتدایی سال ۱۴۰۱

■ > ۲ ماه ■ ۲-۲۱ ماه ■ ۱-۴ سال ■ ۵-۹ سال ■ ۱۰-۱۴ سال ■ < ۱۵ سال

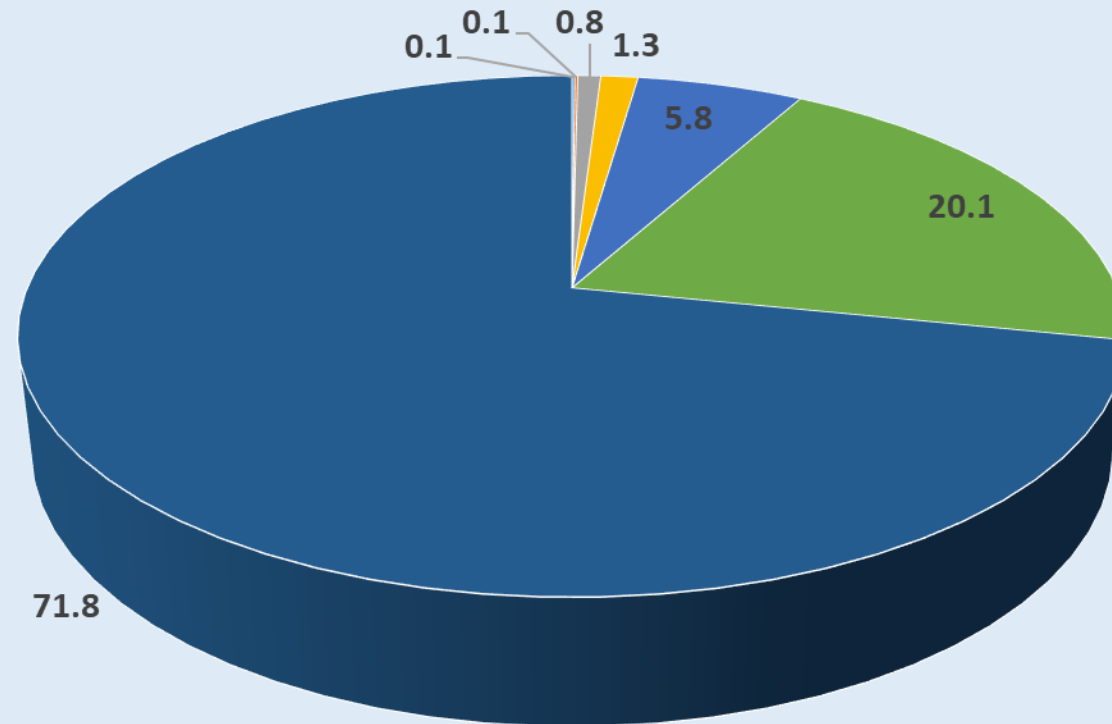
درصد موارد مزنون گزارش شده سياه سرفه به تفكيك منبع گزارشدهي در سال ۱۴۰۰

بیمارستان دولتی مرکز بهداشتی درمانی بیمارستان خصوصی خانه بهداشت مطب نامشخص آزمایشگاه

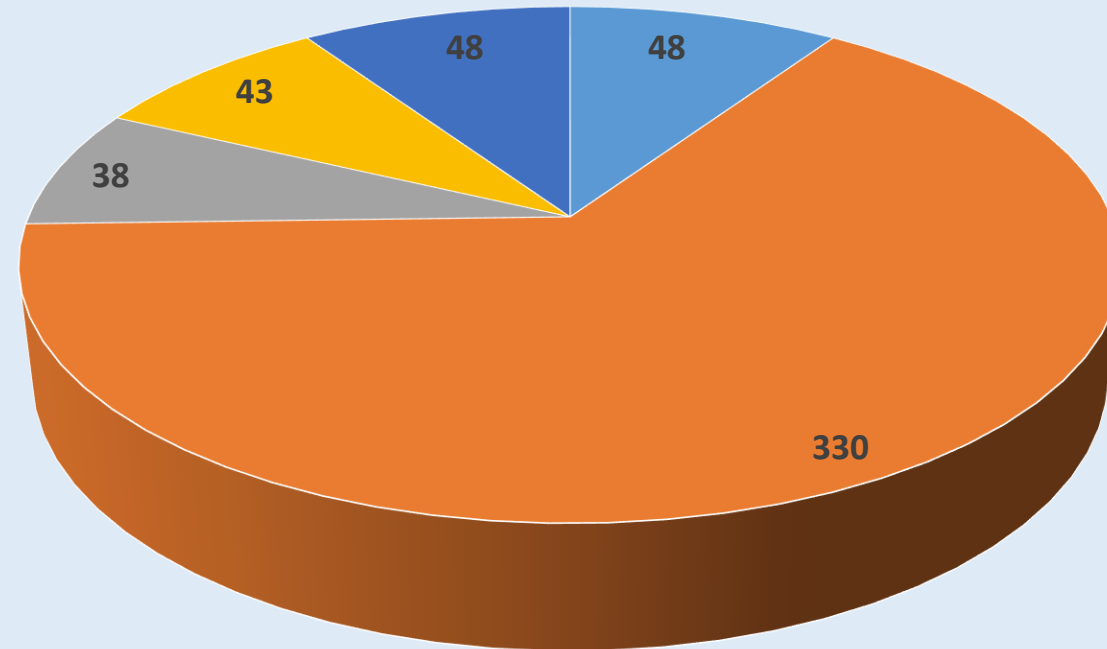
درصد موارد مظنون سیاه سرفه گزارش شده به تفکیک منبع بیماری در ۹ ماه ابتدایی ۱۴۰۱

بیمارستان دولتی ■ مرکز بهداشتی درمانی ■ بیمارستان خصوصی ■ خانه بهداشت ■ مطب ■ درمانگاه خصوصی ■ آزمایشگاه

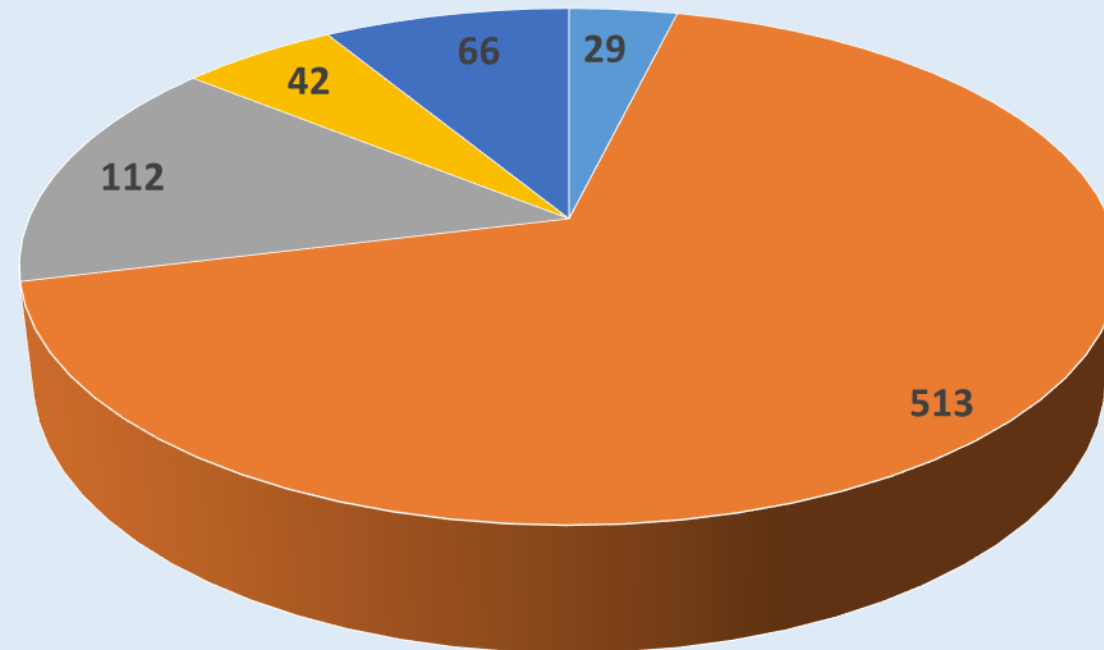
موارد مزنون سياه سرفه بر حسب سابقه واكسيناسيون بيماران سال ۱۴۰۰

دارد-حافظه مادر دارد-كارت واكسيناسيون زیر سن واكسن نامشخص ندارد

موارد مظنون سیاه سرفه بر حسب سابقه واکسیناسیون ۹ ماهه ابتدایی سال ۱۴۰۱

ندارد نامشخص زیر سن واکسن دارد-کارت واکسیناسیون دارد-حافظه مادر

چالش های نظام مراقبت سیاه سرفه در دانشگاهها

- **نرسیدن به شاخص** مورد نظر (۲ در صد هزار نفر جمعیت) با تمرکز بر گروه سنی زیر یک سال
- **عدم گزارشدهی** توسط برخی دانشگاهها بویژه از زمان پاندمی کرونا تا کنون
- **خطای نمونه گیری** و ارسال نمونه به آزمایشگاه مرجع کشوری
- **خطای ورود داده** در پورتال بویژه خالی گذاشتن آیتم هایی مثل نتیجه بیماری
- برای ورود اطلاعات آزمایشگاهی حتما باید آیتم **انجام نمونه برداری** توسط کارشناس شهرستان تیک بگیرد.
- **عدم همکاری و هماهنگی** معاونتهای بهداشت و درمان در برخی از دانشگاهها برای گزارش موارد مشکوک سیاه سرفه

سپاس از توجه شما

